

Kabul etme diktaturasy

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

Kabul etme diktaturasy KABUL ETME DIKTATURASY

AIDS/HIV-iň waksinasy tapyldymy?

Otuz ýyl bäri şoň üstünde işleýärler, häzirem tapylanok.

Ebolanyň waksinasy tapyldymy?

Ebola wirusynyň 1976-njy ýyldan bäri bardygy belli, emma onuň waksinasy taýýar bolýança kyrk üç ýyl gerek boldy, ýaňy-ýaňy – geçen 2019-njy ýylda oňlandy.

Uzak wagta çekipdir diýmäň. Waksinalary tapmak hemişe uzaga çekýär. Mysal üçin:

Rotawirusyňky 26 ýyla çekdi. (1980-2006)

Papillomaňky 23 ýyla çekdi. (1983-2006)

Gepatit A-ňky 24 ýyla çekdi. (1967-1991)

Garamyk 34 ýyla çekdi. (1954-1988)

Gepatit B-ňki 38 ýyla çekdi. (1943-1981)

Pnewmokokk 66 ýyla çekdi. (1911-1977)

Ensefalit 39 ýyla çekdi. (1937-1976)

Menengit 68 ýyla çekdi. (1906-1974)

Hapgyrtma 22 ýyla çekdi (1945-1967)

Gyzamyk 9 ýyla çekdi. (1954-1963)

Poliomiýelit 20 ýyla çekdi. (1935-1955)

Ýapon ensefaliti 20 ýyla çekdi. (1934-1954)

Sary lihoradka 27 ýyla çekdi. (1912-1939)

Inçekesel 21 ýyla çekdi. (1900-1921)

Ondan biraz öňräkki taryha seredenimizde-de şundan onçakly tapawutly däl:

Tetanos 40 ýyla çekdi. (1884-1924)

Difteriýa 40 ýyla çekdi. (1883-1923)

Holera 30 ýyla çekdi. (1854-1884)

Ospa waksinasy 26 ýyla çekdi. (1770-1796)

Tif 58 ýyla çekdi. (1838-1896)

Biz neneňsi bagtly ekenik! Kowid-19-yň waksinasyny on aýda tapdylar! Özem bir ýerde däl, ylaýyk dört ýerde!..
Ýeri, nädip «ýagtylygyň tizliginde» tapylaýdyka bu?

• AZYNDAN ON ÝYL

Kowid-19...

2019-njy ýylyň 1-nji dekabrynda Hytaýda ýüze çykdy.

Heniz bir ýyl bolmanda (barlag abzalyny-da dogry işledip bilmeýärkäler) waksina tapyldy, deňiz jojuklarynda (gryzunlarda) synag edildi, satuwa çykaryldy!

Geçen ýyla çenli muňa meňzeş derman däriniň üstünde başyndan-ahyryna deňiç azyndan on ýyl işlenýärdi. Çünki:

– Laboratoriýa şertlerinde etmeli birgiden işler bar.

Waksina tapylaýan ýagdaýynda-da synag işleri-tapgyrlyýyn sanjym işleri bar. Mysal üçin:

– Synag edilýän haýwanlara we adamlara mikrokapsula görnüşinde etmeli sanjym işleri bar.

– Bioulanyşy ýa-da goşmaça täsirleriň ujypsyz mukdarda sagdyn meýletinçide synag etme işleri bar.

– Waksinanyň täsirli kapsula möçberiniň az sanly näsagda synag etme işleri bar.

– Waksinanyň täsirini we howpsuzlygyny kepillendirmek üçin optimum-dogry kapsulany we kapsula aralyklaryny hasaplama işi bar.

– Waksinanyň goşmaça täsirlerine gözegçilik etmek üçin has köpräk kişilerde synag edilme işleri bar.

– Plasebo garşylykly işler bilen waksinanyň ygtybarlylygynyň, täsiriliginiň barlag işleri bar.

Ony hasaba alyp, resmileşdirmegiň özüne azyndan 1-2 ýyl gerekdi...

Birdenem... öň ady-sory eşdilmedik koronawirus orta çykdy duruberdi. Yzyndanam kliniki-synag işleri bilen waksinasy tapylyp, adamzada-da ýaramly hasaplanyp, satuwa çykaryldy? Bu ne beýle çalt?

Kimde sorag bar? Ses ýok.

Sorag ýok bolýan bolsa: Ýörüň onda, hemmämiz, waksina tarap!

• HOWUL-HARA OÝLAP TAPYŞ

Dünýäde az sanly adamdan başga waksina boýunça sorag berip bilýän hiç kim ýok. Bardy-geldi soralaýanda-da, ony aklyndan azaşan “däli” hasaplanýar...

“Ýlmyň duşmany” diýibem, medisina boýunça gyzyklanmaz ýaly ýagdaýa getirdiler.

Hiç kimiň koronawirusy (ýaýraýyş tizliginiň aýratynlyklaryny) ýok saýanok. Ýöne “wirusyň çeşmesi” ýaly köp taraply çekişmelere ýol berilmeýşi size-de täsin görnenokmy? Şeýle, şeýle...

Adamlar bedeniniň üstünden ele geçirildi. Kabul etme (algı, восприятие) diktaturasy bilenem robotlaşdyryldy- beýnä näme ýükleseňiz, şolar ýaly garşylyk berer derejä getirildi!

Global gözegçilik astyndaky herkes ytagatkär boldy. Bolmanda-da, ölüm bilen dowamly gorkuzylan adam näme edip biler öýdýärsiňiz?

Hernäme-de bolsa, kapitalistik medisina-saglyk gegemoniýasyna şübhelili göz bilen garaýanlar bar. Gören ýerlerinde menden sorayarlar:

– Waksinany dünýä satmaga taýýarlanýan «Pfizer» amerikan derman öndüriji şereketi barada ýazsaňyzlaň?!

Men bu barada «Gara gapyrjak» («Kara Kutu») kitabynda onlarça sahypa ýazdym. Başga näme ýazaýyn?

(«Pfizer» birinji tapgyrda bir kapsulany 15.50 euro-dan Ýewropa bileleşigine 300 million kapsula, 19,5 dollardan ABŞ-na 100 million, Ýaponiýa 120 million, Angliýa 30 million, Kanada 20 million kapsula satdy.

Men bu barada ýokarda adyny agzan kitabynda onlarça sahypa ýazdym, başga näme ýazaýyn?

Şübhe gözi bilen seretmän, hakykaty gözleýän kişiler kitabyňy açyp okap bilerler...

Ýazgymy şu sorag bilen jemläýin:

Wirus çaltlyk bilen mutasiýa geçirip, ýagny, adaty prostuda, hatda näbelli dümewe öwürlip ýörkä, waksinanyň howul-hara tapylyp, satuwa çykarylmagynyň arasynda nähili baglanşyk bardyr öýdýäňiz?

Saglygyň-medisinanyň ykdysady-syýasy taraplaryny bilmegiňiz
hökmany şert.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 26.11.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Medisina